

TORTURA. NBEko Torturaren Kontrako Batzordea atzo bildu zen Espainiako Estatuko ordezkariekin torturaren gaia aztertzeko. NBEko adituek kezka agertu zuten torturaren arazoa Espainian ez dela desagertu pentsatzeko datuak daudelako.

Inkomunikazio luzeegia eta indultuak «onartezinak» direla diote Nazio Batuetako adituek

Espainiako ordezkariak torturaren inguruko txostena aurkeztu zuten, eta Torturaren Kontrako Batzordeko kideek euren galderak planteatu zituzten ondoren

Axun Erzibengoa | DONOSTIA

Torturaren Kontrako Batzordeko (CAT) 10 adituak atzo abiatu zuten Estatuen kontrolerako saioa Espainiako ordezkariekin bilduz, Geneban. Espainiak 1997-2001 urteen arteko txostena aurkeztu eta azaldu zuen atzo hiru orduko bileran. Bilera irekia izan zen eta Gobernu Kanpoko Erakundeetako ordezkari ugari jarraitu zuten entzule gisa, tartean, Amnesty International, Torturaren Kontrako Munduko Erakundea, Estatu espainiarreko presoek elkartzaren batzordea edo Giza Eskubideen Euskal Herriko Behatokia.

Behatokiak ohar batean jakinarazi zuenez, Espainiako Estatuaren ordezkariak Barne eta Justizia ministerioetako sei funtzionarioek eta NBEtako iraunkorrean Espainiaren ordezkari denak osatzen dute. Fernando Manzanedo Justizia Ministerioiko idazkari nagusi teknikoak da burua, eta hark «Espainiak torturaren kontra» duen «konpromisoa» nabarmendu zuen.

Teoria bai, praktika ez

Txostena aurkeztu ondoren CATeko kideak beren kezka agertzen hasi ziren. Gonzalez Poblete esatariak adierazi zuen Espainiak ikuspegi teorikotik baldintzak betetzen dituela, baina txostenetan ez direla ageri teoriaren aplikazio praktikoa erakusten duten datuak. Adibide gisa esan zuen Zigor Kodean torturari buruz eginiko aldaketak zerbaiteko balio izan duten jakiterik ez dagoela. «Aldiz, arazoak irauten duela pentsatzeko arrazoiak daude».

Horretaz gain, tortura kasuen prozedura judizialen «luzera kezkarria» dela esan zuen. Zenbait euskal herritarren kasuak aipatu zituen Gonzalez Poblete. Luzatze horrek «ekintza

XOUSA SIMAL
Torturaren kontra Bizkaiko Probintzia Auzitegian.

TAT ETA GIZA ESKUBIDEEN BEHATOKIA

Euskal Herritik igorritako informazioak harrera ona

NBEko Torturaren Kontrako Batzordearen saioetan parte hartzera joan dira Giza Eskubideen Euskal Herriko Behatokiako ordezkariak. Didier Rouget jurista eta Julen Arzuaga abokatuak daude Geneban Behatokiako ordezkari gisa, eta Txema Matanzas abokatuak gonbidatu moduan joan da.

Astelehenean asteko plangintza aurkeztu ondoren CATeko hiru kidek —tartean ondorioen txostena idatzi behar duten bi— giza eskubideen aldeko Gobernu Kanpoko Erakundeekin bilera informala egin zuten. Bilera horretan erakundeetako ordezkariak euren iritzia eta kezka azaltzen dizkiete CATeko kideei, haiek sakoneko azterketa bat egiteko nahikoa elementu izan ditzaten.

AI, edo Giza Eskubideen Euskal Herriko Behatokia bilera horretan egon ziren, eta gaiari buruz egin dituzten txostenen berri eman zuten CATeko kideei ordu eta erdiz.

Julen Arzuaga abokatuak EGUNKARIARI adierazi zionez, GKEEn parte hartzea ona izaten ari da. Halaber, Batzordeko kideek Behatokiak eta Torturaren Aurkako Taldeak aurkeztu txostenari harrera ona egin diotela esan zuen, eta haiek eginiko ekarpenak aintzat hartu dituztela.

Giza Eskubideen Behatokiak eta TATEk eginiko txostenean azken urteetako tortura kasuak biltzen dituzte eta azaltzen dute torturaren arazoak oraindik «biktima asko» eragiten dituela. 2000n, 90 tortura kasu bildu zituzten; iaz 95, eta aurtengo jada 90etik gora. Euskal herritarrek segurtasun indar ezberdinen esku jasotako tratua berri ematen dute, inkomunikazioa, Auzitegi Nazionalaren jarrera, edo indultuak aipatuz. Halaber, presoek kartzeletan jasaten duten egoera ere salatzen dute.

PROZEDURA

Espainiaren erantzunak

Atzo Espainiako ordezkariak txostena aurkeztu ondoren CATeko kideek zalantzak eta galderak planteatu zituzten. Espainiako Estatuko ordezkariak 24 orduko epea dute aurkeztutako informazioa osatzeko eta Batzordeko kideek azaldutako zalantzak argitzen saiatzeko. Hori, gaur 15:00etatik aurrera egingo dute. Ondoren CATeko adituek ondorioak idatziko dituzte eta azaroaren 22tik aurrera egingo dituzte publiko, saioak amaituta.

penalaren efektuari indarra kentzen dio», bere ustez, eta indultua dakar. Halaber, indultua onartezina dela azaldu zuen.

Gonzalez Poblete atxilotuen inkomunikazioaren gaia ere aipatu zuen. CATek 1997an inkomunikazioa kentzeko gomendioa egin zion Espainiari, «baina ustezko terrorismo kasuetan ia eguneroko ogia da». Espainiak neurri hori ez duela kendu nahi jakinik, egoera horietan eskubideak bermatzen diren ikuskerako proposatu zuen polizia galdeketa bidez grabatzea, edota medikuen azterketa auzitegi medikuak eta konfiantzako mediku batek egitea elkarrekin.

Ondoren Rasmussenek hartu zuen hitza, beste esatari batek. Rasmussen CATeko kidea izateaz gain, Torturaren Prebentzioerako Europako Batzordeko (CPT) kidea ere bada. Gogorazi zuen CPTk iazko uztailean Espainiara eginiko azken bisitaren ondoren eginiko txostena oraindik ez duela publiko egin Espainiako Gobernuak. Atxilotuen inkomunikazioa luzeegia dela nabarmentzeaz gain, ofiziozko abokatuaren jarrera aipatu zuen. Inkomunikazioak ematen dituen emaitzen datuak eskatu zituen, eta espetxeetako FIES (Jarraipen berezia egiten dieten presoek fitxategia) presoek.

Datu eskaera orokorra izan zen batzordekide guztien aldetik, baita inkomunikazioagatik agertutako kezka ere. Espainiak torturaren arazoari aurre egiteko borondatea duen «zalantza» jarri zuten, indultuak eta iaz jasotako 95 salaketak aipatuz. «Inolako arrazoi moralarekin ezin dira justifikatu indultuak», esan zuen Batzordeko lehendakariak, Burns jaunak.